

JAARPLAN LOS

Branchevereniging voor
speeltuinen en
kindervakantieorganisaties

INHOUD

1. Jaarplan LOS 2024	3
2. MISSIE en visie.....	4
Onze missie.....	4
3. Doelstellingen 2024.....	5
4. Aanpak	6
1. Het stimuleren van netwerk- en kennisontwikkeling	6
2. Het ondersteunen van onze achterban	7
3. Belangenbehartiging.....	8
4. Onderzoek.....	9
5. Organisatie	10
6. Financiën	11

1. JAARPLAN LOS 2024

Er staat een nieuw jaar voor de deur met daarin veel plannen om ons samen met partners en collega-organisaties in te zetten voor meer speelruimte- en kansen voor alle kinderen in ons Koninkrijk. De basis voor dit jaarplan is het nieuwe Meerjarenbeleid 2020-2025 van Jantje Beton. “Elk kind moet kunnen buitenspelen, elke dag”; is onze ambitie voor de komende jaren. Het beleid dat we in april 2023 vaststelde geeft erkenning en een belangrijke positie aan de speeltuinen en kindervakantieorganisaties in Nederland. Dit zijn essentiële plekken en organisaties om onze missie te realiseren. Dit jaarplan schetst de doelstellingen en bijbehorende aanpak voor de branchevereniging LOS.

Ook in 2024 zullen wij ons onvermoeibaar blijven inzetten voor de 700 speeltuinen en kindervakantieorganisaties. De samenwerking met de vereniging voor stads- en kinderboerderijen Nederland (vSKBN) zetten we in 2024 niet voort. Na twee jaar intensieve samenwerking zijn we er met elkaar uitgekomen dat waar de kinderboerderijen het meest behoefte aan hebben, niet volledig aansluit bij de missie van Jantje Beton.

De inzet voor de leden doen wij door de service en dienstverlening te bieden die leden van ons gewend zijn. Wij blijven adviseren op de thema's die relevant zijn zoals: wet- en regelgeving, fondsenwerving, (her)inrichting van speelplekken (met extra ondersteuning en middelen voor inclusief spelen), vrijwilligersbeleid en bestuurlijke vernieuwing. Dit kunnen we niet alleen. We werken samen met collega organisaties en blijven dit ook in 2024 actief blijven doen. We wisselen kennis uit met landelijke partners zoals: Het Gehandicapte Kind, JOGG en de branchevereniging Spelen & Bewegen om samen tot ondersteunende concepten voor de branche(s) te komen. Ook blijven we ondersteuning bieden aan onze partners op lokaal en regionaal niveau zoals: de SES in Enschede, SpeL Limburg, Speeltuinentrale Groningen, Buurt- en SpeeltuinWerk Rotterdam en De Leidse Bond van Speeltuinen.

In een wereld die steeds sneller verandert, wordt er veel van de leden gevraagd. Veel organisaties vinden het moeilijk om vrijwilligers te vinden en te binden, de wetgeving is complex en vraagt veel van organisaties en kinderen moeten hun tijd steeds meer verdelen. Hierdoor ontstaat de vraag hoe ons werk er in de toekomst uitziet en wat ervoor nodig is om als branche(s) ook in de toekomst relevant te blijven? Om in te kunnen spelen op veranderende tijden, maar ook om de maatschappelijke meerwaarde van ons werk financieel te verankeren zetten we de lobby voort voor de speeltuinwet en erkenning van de speeltuin als basisvoorziening. Hierin trekken we samen op met de vakgroepen (speeltuinen en kindervakanties). We beschouwen deze groepen als belangrijke klankbordgroepen die goed inzicht geven in de complexiteit van de verschillende organisaties. In 2024 zetten de vakgroepen hun werkzaamheden voort, diepen de expertises verder uit en delen dit met de overige leden.

Ook de relatie met de leden/achterban is veranderd. We zien al jaren dat behoefte van leden voor instemming met de plannen en betrokkenheid bij de vereniging is veranderd. We zijn op een punt aangekomen om samen te kijken naar hoe we de branchevereniging en Jantje Beton kunnen samenvoegen. In de dienstverlening, lobby en inhoudelijke uitwisseling verandert er niets. Maar we tuigen geen dingen op waar geen behoefte aan is, zodat we efficiënter kunnen werken.

Het jaarplan wordt aangeboden aan de ALV van 25 november 2023 en staat vervolgens voor goedkeuring op de agenda van de Raad van Toezicht van op 28 november 2023.

2. MISSIE EN VISIE

Onze missie

We vinden het belangrijk dat kinderen en jongeren opgroeien in een speelrijke, uitdagende en natuurlijke omgeving. Dat draagt bij aan hun gezonde ontwikkeling. We ondersteunen de ruim 700 speeltuinen en kindervakantieorganisaties die bij ons zijn aangesloten. **Samen met deze organisaties zetten wij ons in voor voldoende en kwalitatief goede speel-, ervaringsplekken en speelkansen voor kinderen in Nederland.** We versterken elkaar met alle aanwezige expertise.

Onze visie

We streven ernaar dat er voor alle kinderen in Nederland speeltuinen en kindervakanties zijn die toegankelijk, bereikbaar en veilig zijn. Wij stimuleren onze achterban om zich continue te blijven ontwikkelen. Met als groter doel: een gezonde samenleving waarin het welbevinden van kinderen en jongeren centraal staat.

Hierbij focussen we ons op drie thema's:

- **Algemeen belang van spelen en bewegen:** wij zetten het belang van goede voorzieningen m.b.t. buitenspelen voor kinderen en jongeren, in de buurt en tijdens vakanties op de agenda en stellen knelpunten en belemmeringen aan de orde. Dit doen we bij zowel de lokale als landelijke politiek als in de media.
- **Inclusiviteit:** iedereen mag meespelen, ongeacht je achtergrond en/of mogelijkheden en/of beperking.
- **Natuurlijk:** kinderen komen spelenderwijs in contact met de natuur, duurzaamheid, dieren, de voedselkringloop, etc.

3. DOELSTELLINGEN 2024

De brancheorganisatie wil samen met haar leden zorgen voor voldoende en kwalitatief goede speelplekken en speelkansen voor kinderen in Nederland. Dat doen we op een resultaatgerichte manier. In dit hoofdstuk zijn deze doelstellingen voor 2024 weergegeven. Voor het overzicht van alle doelstelling voor de komende 2 jaar verwijzen we je graag door naar het meerjarenbeleidsplan van Jantje Beton

1. We ondersteunen de ruim 700 speeltuinen en kindervakantieorganisaties. Via hen bereiken we ruim 15 miljoen bezoekers per jaar. We blijven ons aanbod van diensten en producten door ontwikkelen op basis van de behoeften van onze leden. Hierbij focussen we op het te kort aan vrijwilligers, de last rondom bestuurstaken en de steeds ingewikkeldere wet- en regelgeving.
2. We zetten de organisaties op de kaart en inspireren en stimuleren nieuwe initiatieven om speel-, ervaringsplekken en speelkansen voor kinderen en jongeren op te zetten. We voeren namens de leden een ambitieuze belangenbehartigingsagenda met daarin 2 concrete speerpunten.
3. 40% van alle leden doet jaarlijks ten minste mee aan één van de projecten of acties van Jantje Beton om daarmee ofwel de eigen organisatie te versterken en/of meer speelkansen te bieden voor kinderen in Nederland.
4. We versterken de onderlinge interactie tussen leden doormiddel van 2 vakinhoudelijke groepen (speeltuinen, kindervakantie organisaties), met daarin minimaal 2 concrete thema's per vakgroep.

4. AANPAK

Onze aanpak geeft inzicht in hoe wij onze doelen willen realiseren. Hierin beschrijven we de functies die wij in essentie uitvoeren:

1. Het stimuleren van netwerk- en kennisontwikkeling

1. Netwerk- en kennisfunctie

Wij willen onze achterban zoveel mogelijk stimuleren om gebruik te maken van elkaars expertise, door kennis en ervaringen uit te wisselen. Zo staan we samen sterker in het zorgen voor een gezonde ontwikkeling van alle kinderen en jongeren in Nederland. Dit doen we door:

2. Stimuleren van een open gesprek tussen de leden d.m.v. onze online community:

- het delen van kennis en goede voorbeelden op thema's relevant voor alle organisaties
- het ondersteunen van kennisuitwisseling door het aanjagen van de WhatsApp Community
- het zorgdragen van collectieve regelingen voor aangesloten organisaties, om kosten te besparen voorlichting en belangenbehartiging m.b.t. regelgeving, etc.

3. Vakgroepen

Om iedere soort organisatie een 'eigen stem' te geven binnen LOS werken we met 2 vakgroepen. Dit is de vertegenwoordiging van een type lid (bv. speeltuin of kindervakantie) binnen de brancheorganisatie. Iedere vakgroep wordt geleid door een vakgroep voorzitter en ondersteund door de werkorganisatie. Eind 2023 loopt de termijn van de huidige vakgroep voorzitters af. Het jaar 2024 gebruiken we om tot nieuwe plannen te komen met de nieuwe en/of herbenoemde voorzitters.

Speeltuinen

De vakgroep speeltuinen is de vertegenwoordiging van de speeltuinen binnen de bredere branchevereniging. Zij verdiepen zich in het betreffende thema, wisselen kennis en ervaringen uit. De vakgroep overlegt zelfstandig en komt tot voorstellen voor kennisontwikkeling. Door het jaar heen organiseert de werkorganisatie in overleg met de vakgroep bijeenkomsten/webinars om deze kennisontwikkeling te realiseren. De komende jaren zal vanuit de vakgroep de focus liggen op de problemen die uit het ledenonderzoek van 2023 naar boven zijn gekomen: tekort aan vrijwilligers, zware last op bestuursstaken en ingewikkeldere wet- en regelgeving.

Kindervakanties

De vakgroep kindervakanties vormt een afspiegeling van de verschillende soorten organisaties, naar omvang en aard, zodat de diversiteit van de branche vertegenwoordigd is. Zo zijn er commerciële en niet-commerciële kindervakantieorganisaties lid van onze vereniging. Ook beschikken sommige leden wél over het Keurmerk KinderVakanties en anderen (nog) niet. Op basis van periodieke evaluaties onder de organisaties stelt de vakgroep de thema's vast die aandacht behoeven, en bereidt zij verdere acties voor samen met de leden en waar wenselijk met de andere vakgroepen. De uitvoering van het traject van het Keurmerk KinderVakanties is een onderdeel, c.q. project van de vakgroep. Ook zet de vakgroep zich in voor onderlinge kennisuitwisseling en overdracht.

4. Samenwerking relevante partners

Door samenwerking inspireren we elkaar tot een betere en effectievere dienstverlening t.b.v. onze achterban. We stimuleren de speeltuinen en kindervakantieorganisaties om veilig, toegankelijk, uitdagend en actueel te zijn. We helpen mee aan een gevarieerd aanbod aan activiteiten die zijn

gebaseerd op de wensen van kinderen en jongeren. Dit doen we samen met relevante partners (o.a. Beweegalliantie, LSA, IVN, het Gehandicapte Kind, GGD'en en SpeL Limburg).

2. Het ondersteunen van onze achterban

Onze leden organiseren samen goede speel-, ervaringsplekken en speelkansen voor kinderen in heel Nederland. In veel gevallen zijn de organisaties in handen van een bestuur en vrijwilligers. Als brancheorganisatie ondersteunen wij onze leden bij alle facetten van hun organisatie. Onze ondersteuning bestaat uit:

1. Basisondersteuning (zie: <https://www.vereniginglos.nl/ik-ben-lid/>)

De werkzaamheden van onze achterban vragen om diversiteit in kennis en vaardigheden. Het is leuk, uitdagend werk, maar kent een divers palet aan taken en (wettelijke) verantwoordelijkheden: van veiligheid en juridische zaken, tot het organiseren van activiteiten en van financiën, tot het werven en binden van vrijwilligers. Als brancheorganisaties proberen wij de aangesloten organisaties hier zoveel mogelijk bij te ondersteunen zodat zij zich op hun dagelijkse werkzaamheden kunnen richten.

Als bureauorganisatie hebben we de ambitie om op termijn leden (nog) meer en proactief te ondersteunen door middel van 'provinciale speeltuinconsulenten'. Zij kunnen leden lokaal maatwerk bieden en hen helpen met pedagogische, organisatorische, financiële, strategische of andersoortige vragen. Ook kunnen ze regionale kennisdelingsessies organiseren, waarbij speeltuinorganisaties nóg meer van elkaar kunnen leren. Jantje Beton/LOS heeft dit als doelstelling geformuleerd, maar is daarbij wel afhankelijk van de externe financiering van deze functionarissen.

2. Het begeleiden van de organisaties bij het bieden van kwaliteit aan doelgroepen

Voor kindervakantieorganisaties is er het Keurmerk KinderVakanties. Organisaties die het keurmerk mogen voeren voldoen aantoonbaar aan strenge criteria rond veiligheid, hygiëne en kwaliteit. Zij worden jaarlijks gecontroleerd door een onafhankelijke keuringsinstelling (CIIO) en voldoen aan de hoogste standaards in de branche van kindervakanties. Het Keurmerk KinderVakanties is een onafhankelijk keurmerk voor kindervakanties in Nederland. Om het Keurmerk te verkrijgen, dient de aspirant Keurmerkhouders te voldoen aan de vastgestelde en beschreven criteria. Als brancheorganisatie ondersteunen en stimuleren wij de aangesloten leden om het keurmerk te verkrijgen en behouden.

3. Gericht communicatie voor leden

Onderwerpen:

- Behoeftetepeiling onder de leden d.m.v. enquêtes;
- Leden bekend maken met het ondersteuningsaanbod;
- Het delen van informatie van, voor en over speeltuinorganisaties en kindervakantie-organisaties in Nederland;
- Het informeren van leden over voor hun organisatie relevante maatschappelijke en/of politiek-bestuurlijke ontwikkelingen.
- Landelijke aandacht vragen voor het belang van het spelende kind (Jantje Beton) en de waarde van speeltuinen en kindervakantieorganisaties.

Dat doen we met behulp van verschillende communicatiekanalen, namelijk:

- **Website:** gericht op onze algehele communicatie met diverse doelgroepen;
- **Facebookpagina:** primair gericht op onze leden
- WhatsApp community: gericht op kennisuitwisseling tussen leden;
- **Digitale nieuwsbrief:** gericht op onze leden en iedereen die zich voor het werk van speeltuinen, kindervakantieorganisaties en kinderboerderijen interesseert;
- **LOS magazine:** verschijnt twee keer per jaar

Naast onze eigen communicatiekanalen maken we ook gebruik van de communicatiekanalen van Jantje Beton om onze naamsbekendheid te vergroten en onze boodschap breder te verspreiden.

3. Belangenbehartiging

In 2024 blijft Jantje Beton zich (pro)actief blijven inzetten voor een aantal inhoudelijke speerpunten door lobby in politiek Den Haag en op andere plekken waar dat nodig was. De belangenbehartigingsagenda bestaat uit de volgende concrete punten:

- De speeltuin als basisvoorziening in iedere buurt (zie onderzoek BMC)
- Meer inclusieve speelruimte- en kansen
- De impact van wet- en regelgeving op de uitvoering van de werkzaamheden van de aangesloten organisaties
- Landelijke wet op speeltuinwerk

Hieronder worden de speerpunten kort nader toegelicht.

De speeltuin als basisvoorziening

Voor vitale, groeiende en bloeiende georganiseerde speeltuinen is een fundament nodig. De georganiseerde speeltuin dient door (lokale) overheden herkend en stevig gepositioneerd te worden. We zetten ons ervoor in dat gemeenten vanuit kwaliteitscriteria speeltuinen erkennen in hun meerwaarde én (financieel) ondersteunen. Zo werken we bijvoorbeeld aan een voorbeeld beleidsdocument voor gemeenten.

Inclusieve speelruimte- en kansen

Als brancheorganisatie hechten we waarde aan de toegankelijkheid van speeltuinen en kindervakantieorganisaties voor ieder kind in Nederland, ongeacht zijn of haar beperking, culturele achtergrond, geslacht, leeftijd enzovoort. We willen daarom dat de bij ons aangesloten organisaties zoveel mogelijk 'inclusief' zijn en zetten in 2019 dan ook onze handtekening onder het 'SamenSpeelAkkoord' met andere kind- en jongerenorganisaties, maar ook met de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de vertegenwoordiger van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Dit akkoord bevat de volgende drie doelstellingen:

1. Creëren van meer samenspeelplekken
2. Werken aan een inclusieve speelcultuur
3. Verzamelen, delen en toegankelijk maken van kennis

Vanuit het SamenSpeelNetwerk en het SamenSpeelFonds agenderen we het belang van inclusieve speeltuinen bij o.a. gemeenten. Ook ondersteunen we de leden van LOS zowel inhoudelijk als financieel bij de realisatie daarvan.

De impact van wet- en regelgeving op de uitvoering van de werkzaamheden van de aangesloten organisaties

Wet- en regelgeving en de verandering in deze kan van grote impact zijn op de werkzaamheden van onze leden. Om onze leden hierin te ondersteunen blijven we dan ook in de breedte van het kinder- en jeugdwerk als belangenbehartiger actief. Dat betekent dat we bij maatschappelijke ontwikkelingen die het werk van onze leden raken, ons door partners laten informeren. Denk hierbij aan de consequenties van bijvoorbeeld de omgevingswet en het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen.

Verankering in de wet

Als brancheorganisatie willen we dat speeltuinen, formele erkenning krijgen van de Rijksoverheid. Hiervoor is een wet nodig, die toeziet op het speeltuinwerk voor maatschappelijke, niet-commerciële en beheerde speeltuinen. Wij voeren actieve gesprekken met o.a. het Ministerie van VWS over de invoering van een

speeltuinwet (mogelijk als onderdeel van de sportwet).

4. Onderzoek

Ter ondersteuning van de inhoudelijke speerpunten zullen we diverse onderzoeken doen. In 2025 voeren we weer een behoefte onderzoek uit onder de leden c.q. participanten. In ieder geval gericht op de behoefte aan ondersteuning vanuit de landelijke organisatie.

5. ORGANISATIE

De huidige situatie:

- De branchevereniging kent eind 2023 een **Algemene Ledenvergadering** die 2 keer per jaar vergadert en belast is met de goedkeuring van het jaarverslag, de jaarrekening en bestuursverantwoording, de vaststelling van de begroting en het jaarplan. Alle leden hebben toegang tot de vergadering en individueel stemrecht (met gelijk gewicht);
- De **directeur-bestuurder** vormt het **dagelijks bestuur** van de vereniging;
- De **Raad van Toezicht** houdt toezicht op de algemene gang van zaken en het functioneren van de directeur-bestuurder. De RvT vergadert 3 keer per jaar en bestaat uit 5 onafhankelijke leden. Bij de werving van nieuwe leden wordt nadrukkelijk gekeken naar **affiniteit met de doelgroepen** van de vereniging (speeltuinen, kindervakanties en kinderboerderijen);
- De vereniging kent twee **vakgroepen** met ieder een eigen **voorzitter**: speeltuinen en kindervakanties;
- De vakgroepvoorzitters vormen, naast hun rol in de besturing van hun eigen vakgroep, samen met de directeur-bestuurder, het **algemeen bestuur** van de vereniging. Als AB komen vakgroepvoorzitters en directeur-bestuurder minimaal 2x per jaar bijeen, in de aanloop naar de ALV;
- Vakgroepvoorzitters kunnen, in overleg met de directeur-bestuurder, de vereniging, op het domein van de vakgroep, extern vertegenwoordigen;

Perspectief op het samenvoegen van LOS en Jantje Beton

Op de ALV van november 2023 spreken we over het verder samenvoegen van Jantje Beton en LOS. We zien al jaren dat behoefte van leden voor instemming met de plannen en betrokkenheid bij de vereniging is veranderd. We zijn op een punt aangekomen om samen te kijken naar hoe we de branchevereniging en Jantje Beton kunnen samenvoegen. In de dienstverlening, lobby en inhoudelijke uitwisseling verandert er niets. Maar we tuigen geen dingen op waar geen behoefte aan is, zodat we efficiënter kunnen werken.

6. FINANCIËN

De begroting voor 2024 faciliteert LOS om de doelstellingen uit het jaarplan te realiseren. Net als in voorgaande jaren is het resultaat negatief. Met andere woorden; de begroting is niet sluitend, omdat de lasten hoger zijn dan de inkomsten. Dit structurele probleem vraagt om structurele oplossingen.

Het vinden van oplossingen om tot een structureel sluitende begroting te komen, gebeurt in samenhang met de begroting van stichting Nationaal Jeugdfonds Jantje Beton. LOS en Jantje Beton vormen immers sinds 2015 een personele en fiscale unie. Zo bestaat de post 'Uitvoeringskosten' uit loonkosten van medewerkers van Jantje Beton die volledig of deels werkzaamheden verrichten voor LOS. Ook worden tekorten sinds jaar en dag gedicht vanuit het vermogen (reserves) van Jantje Beton en LOS.